

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló” a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter (Az általalok katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló” cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhhoz, 1895. márczius 6-án.)

Előfizetési árak:
1 évre 12 kor., 1/2 évre 6 kor., 1/4 évre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Segéd-szerkesztő:
KETSKÉS ELEK.

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: **Szent-István-tér 1.**
Egyes számok kaphatók: a dohánytörzskönyben.

Kik tették tönkre Magyarországot?

A nagy ünnepek különösen a lapoknak arra valók csupán, hogy azokon elmélkedjenek. Hogy magukba szállva körültekintsenek, hogy nemzetünk helyzetét mintegy magaslatról bevilágítva megismerhessék, hogy a történelemből a multat, a józan gondolkodás és logika alapján a jövőt megítélhessék. Egyik napilapunk, a B. H. melyet senki sem nevezhet egyházas szelleműnek, ropant érdekes cikkel lepte meg olvasóit pünkösdi ünnepére. Hazánk sorsáról elmélkedve a következőket írja:

„Súlyos gazdasági bajokkal küzd az ország. A legoptimistább ember sem tagadhatja a középbirtok pusztulását, a megmaradt birtokok eladósodását, a vállalkozó szellem hanyatlását, az amerikai kivándorlás folytonos növekedését, a földművelő nép szegényedését, a munkáskéz hiányát, a nagy drágaságot, szoval azokat a jelenségeket, a melyek nagy gazdasági bajokra engednek következtetni.

Ennek a társadalmi züllesnek egyik oka az, hogy még mielőtt a 48-as törvények szelvényében kialakulhatott volna a magyar társadalom, máris nagy számban jelentek meg a közélet porondján oly új elemek, amelyek idegenből származván ide, nem volt és nincsen érzékük a nemzet történelmi hagyományai és a magyar nép jövő szükségletei és aspirációi iránt. Ez új elemeknek a nemzet szabad institúciói s a liberalizmus iránt való hajlamai csak arra valók voltak, hogy azoknak védelme alatt szabadon visszaélhessenek az emberi és polgári jogokkal: s kiknek egyik részök nem azért vált a legültebb sovinszlávú, mert megszerették ezt a földet és népet, sajátjait, történetét, erkölceit és törekvéseit, — másik részök pedig nem azért állt a kozmopolitizmus és szocializmus hirdetői közé, mert a legalsóbb néposztályok nyomora megragadta lelkiüket s azon akartak enyhíteni; hanem csupán azért, hogy önző céljaikra térni nyerhessenek és megtevéstve a népet, általa vezérszerephez juthassanak.

Ezek az új elemek akár egyik, akár másik irányban léptek föl, egy és ugyanazon célt tartják szemük előtt, amelyeket itt megnevezni nem akarok; de amelyet sokan még ma sem látnak s jóhiszeműleg fölülnek neki. Pedig látni lehet, hogy itt egy új romboló irányt visz be úgy a szépirodalomba; mint a tudományba s ezzel megrontja a nemzet egyszerű erkölceit, mely lelkiismeretlen igazlásra használja föl a sajtót, kiforgatja eredeti jelentőségükből a politikai pártok jelszavait s egymás ellen uszítja a különböző foglalkozásúakat, társadalmi rétegeket és vallásfelekezeteket.

Mi sem természetesebb, mint az, hogy az idegenből idekerült új elemek, amelyeknek történelmi hagyományaik nincsenek, a maguk

javára használják ki ezt a társadalmi fölfordulást és hogy szerepléshez juthassanak, mindent készek fenekeslől fölforgatni és még több zavart csinálni, mert csak a zavarban lehet zavartalanul halászni, a világtosságot sötétségnek, a liberalizmust reakciónak, a reakciót liberálizmusnak, az erényt bűnnnek, a bűnt be-tegességnek (ne gondoljon senki Fenyő Sándorra!) és így tovább elnevezni.

Ez nem jól van, ennek meg kell változnia, vagy elzüllik a nemzet.

De sürgős szükség, hogy a magyar értelmiség egyggyé olvadjon a társadalomban s hagyjon föl minden elzárkózási törekvésekkel. A mellett pedig ragadja meg a komoly munkát minden téren, hogy visszahozza a fövesztett földet és a föld népének rokonszenvét s a népre való befolyását, amelyet már-már végképpen eljártzott, s kitarással, ernyedetlen munkával és komoly tanúlással iparkodjék érvényesülni az irodalom, tudomány, publicisztika, az ipar és a kereskedelm terén egyaránt, hogy felvehesse a küzdelmet azokkal az elemekkel, amelyek szívós kitarással párosult merészséggel népnök jóhiszeműségét a maguk boldogulására akarják kihasználni. De sem előítélettel, sem léhasággal, se fenhéjázással, se iskolakerüléssel, sem elzárkózással nem lehet a hazát megmenteni, vagy föntartani, sem vezérszerephez jutni.”

Azt hisszük, felesleges a kommentár!

UJDONSÁGOK.

— **A K. Sz. O. E.** A Kereskedelmi Szaktanárok Országos Egyesületének városunkban tartott közgyűlése a jelzett program szerint folyt le. A vendégek — a mint megirtuk — szombaton érkeztek, midőn Havranek József kir. tanácsos, polgármester vezetése alatt küldöttség üdvözölte őket. A város kocsjain vonultak be a fellobogozott utcákon keresztül s így már az első benyomások kellemes hatást keltek. Este a Kereskedelmi Társulat vendégei voltak a Magyar Királyi, a hol vidám pohárcsengés és lelkesült tisztozás közt ismerkedtek. Az első felkőszöntőt Frith Pál báró főispán mondotta a királyra, mely után a vendégserreg az Isten áldd meg a magyart énekelte. Hübner Károly Schack Bélát, Szuppán Vilmos a Kereskedelmi Társulatot éltette. 10 óra tájban oszladonyi kezdett a társaság s a kávéházakban portyázó csapatok a késő éji órákig készültek a piros pünkösdi napján tartandó diszülésre.

Az ünnepi programm némi változást szenvedett, amennyiben a délutáni — esetleg akadályokba ütköző szoborkoszoruzást délelőtt ejtették meg. A szép ünnepi beszédet dr. Koltai Virgil keresk. igazgató (egyébként a posztata pap és szabadtörműves főpáhalmester) tartotta, melyet megelőzőleg és követőleg a Déli Vasúti Dalárda

énekelte el a Hymnuszt és Szózatot, ujra tanúságot tevév arról a kitünő szellemről, mely városunk minden rétegét tisztelettel tölti el iránta.

D. e. 1/2 10 órakor volt a nagygyűlés a város-ház nagytermében — a mely mint minden esetben — úgy ezen ízben is kicsinynek és alkalmatlannak bizonyult. A jelen voltak közt láttuk Zichy Jenő gróft, városunk érdemekben gazdag orsz. gy. képviselőjét, Morlin Emil osztálytanácsost, a kultuszminiszter képviselőjét, Havranek József polgármestert, gróf Festeich Bennőt stb. stb. A gyűlésen az egyesület beléletét illető ügyeket tárgyalták, a választásokat ejtették meg, majd pedig Matyasovszky Béla, győri igazgató tartott felolvasást az áruisme tanításáról. A gyűlés 1 óra-
kor végződött, a mely után az egyesület — mint a város vendége — a Magyar Király nagytermében gyűlt össze diszlakomára. Hogy a tisztozt végtelen sorozata nem maradhatott el, az természetes. Közülük említjük, hogy a kultuszminiszter képviselője Morlin Emil Ó felségére mondott díkiót.

D. u. 5 órakor a borongós, esőre hajló idő veszedelme mellett kivonultak a vendégek városunk minden bújának-bajának patikájába, a hol meggyőződést szerezhettek nemcsak a fehérvári vendégserretről és jószívűségről, hanem arról is, hogy a fehérvári bor nem homoki lőre s magyar ember legyen, a ki kiallja vele a páros viaskodást. Hogy szelid természeti katasztrófák itt-ott lemaradással, pénzárca, óra stb. csekélységek eltűnésével járó kellemetlenségek megtörténhettek, sőt még is történtek, azon senki csodálkozni nem fog. A vendégek kellemes emlékekkel gazdagon megrakodva, pünkösdi-hétfőn elszálfinkóztak városunkból.

— **Eljegyzések.** Számmér Pál m. kir. honvédhadnagy eljegyezte Fenyevessy Mariskát, özvegy Fenyevessy Alfrédné, szül. Nessi Vilma budapesti lakos szép és kedves leánykáját. A menyasszony unokahuga néhai Fenyevessy Ferenc veszprémi vármegyei főispánnak.

Herman Nándor helybeli fiatal kereskedő, a Teodorovits és Csikós cég utóda eljegyezte néh. Netzer József DV. állomásfőnök özvegyének kedves és szép leányát: Fannyt.

— **Keresztény szocializmus nálunk.** A Jakabokányiék csalótsai beledobták a maszlagot a mi régi becsületes gondolkozású polgárságunk gondolatvilágába. Nem tagadja senki, hogy sokaknál elérték a kívánt hatást. Az elégedetlenség, a pokoli gyűlölet, a vágyakozás utólérhetetlen ideálok után megszületteit. Kielégítést azonban nem nyert, hanem zavart és keserűséget hagyott maga után. Természetes, hogy az akció megszülte a reakciót, a tisztító vihart. Röpiratok jelentek meg s az eszmék tisztulni kezdtek. Ez volt az első lépés. A másodikat két jogász-ember tette meg, Varhanek József és Czajlik Ferenc. Mindkettő a Szent Imre gárdájából, telve szeretettel és lelkesedéssel a keresztény Magyarország iránt. Örömmel hallottuk, hogy a mi derék népünk, melynél ugyanis csak futólagos hatást tudott elérni

Papp Károly

selyem-műfestő és vegyészeti ruhatisztító

Székesfehérvárott

Városház-tér, 5. szám alatt.
(Bejárat a Megyeház-utcáról.)

Mindennemű úri-, női-, gyermek- és egyen-ruhák, menyasszonyi kelengyék, függönyök, végáruk, valamint ágynemű-toll tisztítását elvállalom. — Gyász esetekben a legrövidebb idő alatt ki-
szolgálatot ígérek.

150-17

Mai lapunk 4 oldal.

a szocialdemokrácia, szívesen hallotta az alapos tudáson és igaz meggyőződésen épült előadásokat, melyeket az ifjak Pünkösdi vasárnapján tartottak, mi pedig meg vagyunk győződve, hogy a magvetés jó földbe és kedvező időjárás mellett történt. Hogy a kivánt eredmény nem maradhat el, bizonyosra vesszük. Egyébként pedig örvendünk, hogy civil emberek vállalkoznak a szép munkára, a kik a papsággal karöltve óhajják megvalósítani azokat a nagy eszméket, melyeket a nagy Prohászka oly szépen véssett szívünkbe május elsején.

— **Esküvő.** Páky Béla csákvári póstamester f. hó 23-án vezette oltárhoz a székesegyházban Szabó Mariskát, Szabó Ferenc építőmester szép és kedves leánykáját.

— **Tíz éves találkozó.** Szép ünnepély folyt le Pünkösdi vasárnapján városunkban. A kereskedelmi akadémián 1894-ben végzett növendékei gyűltek össze 10 éves találkozójukra. — Az ünnepély Te Deummal kezdődött, majd volt tanárainknál tiszteletet az egybegyűltek. Délben lakomát tartottak a Fekete Sas szállóudvarában, melyen résztvettek: Pék János tanár, az ifjak volt osztályfőnöke, Almásy János bankpénztáros, Dieballa György cs. és kir. vadász-főhadnagy, Deutsch Oskár kereskedő, Kondor Ferenc pénzügyi hiv. Pécs, Kemény Manó máv. hiv. Kaposvár, Kleindin Árpád hivatalnok Bpest., Kiss Jenő bankhivatalnok, Lippe Viktor báró bankhivatalnok Wien, Lichtnekert József régész, Lackovics Sándor miniszteri hiv., Parcer Gyula hivatalnok Bpest. Pete János főpénztáros, Papp Arthur kereskedő, Röhllich Gyula postatiszt, Kosner János postatakarékpenztári tiszt Bpest., Raun János máv. tiszt, Regőc Miksa kereskedő, Stignicz Sándor kávéz. Szőke Jenő máv. hiv. Kurd-Csibrák. Elmaradásukat táviratilag vagy levélileg kimentették: Kaszás Ernő bankhiv. Bpest., Dr. Fábán Béla joggyakornok Bpest., Gáspár Armin bankhivatalnok Bpest. Komáromi Mihály hivatalnok Miskolcz, Scherer Ottó meneszkari hiv. Mezőhegyes, Alapi Béla bankhiv. Bpest., Szabó Jenő postatiszt Bpest. Zahajszky Jenő min. hiv. Bpest. Steinger Andor malom hiv. Bpest., Mészáros Pál bankhiv. Bpest. Obermayer András adótit. Galgóc. Az első felköszöntőt Pék János tanár mondotta a királyné. Felköszöntőket mondottak még a jelenlevők nejeire, a tanároknak stb. A szép ünnepség csak a késő esti órákban ért véget.

— **A lövész-egylet versenyeinek eredménye.** A fegyvernél: I. díj nem adatott ki. II. díj Szőke Gyula 3-as. III. díj Binder Béla 3-as. Pisztolynál: I. díj. ifj. Fiáth Imre 4-es. II. Binder Béla 4-es. III. Szabó Ernő 4-es. Legtöbbször talált: Fegyvernél: I. Binder Béla. II. Szőke Gyula. Pisztolynál: I. Szabó Ernő. II. ifj. Fiáth Imre.

— **Gyászrovat.** Özv. Polcz Ferencné szül. Ráflí Irma, úgy gyermekei Gyula, Lajos, Kálmán, Imre, valamint az összes rokonság fájdalomtól megtört szívvel tudatják a szeretett férj, legjobb apa, illetve rokonnak Polcz Ferenc nyug. körjegyzőnek f. hó 23-án reggeli 5 órakor, a halotti szentségek ajtatos felvétele után, életének 43., boldog házasságának 15. évében történt gyászos elhunytát. A boldogult temetése f. hó 24-én d. u. 5 órakor volt.

Özv. Margavics Horvát Ignácné szül. fonyódi Fonyó Erzsébet, úgy gyermekei: Dénes, Erzsébet, Etelka és Mariska férj. Dr. Mészöly Józsefné, valamint veje: Dr. Mészöly József és unokái: Pali és Józsi, fájdalomtól megtört szívvel tudatják a leghebb férjnek, a legjobb apának, apósnak és nagyapának Horvát Ignác urnak nyug. törvényszéki bíró, köz- és váltó ügyvédek életének 81-ik, boldog házasságának 49-ik évében, 1904. évi május hó 23-án 11 órakor rövid szenvedés után történt gyászos elhunytát. A boldogult földi maradványai ma d. e. 10 órakor helyezték örök nyugalomra Dunaföldvárt.

Nyilatkozat.

A Székesfehérvár és Vidéke az ipartestület elnökségéről való lemondásomból kifolyólag személyem ellen valóságos hajszát indít. Indító okát nem keresem, de jól tudom. Az ő meggyőzésével legkevésbé szándékomban foglalkozni — tudván, hogy rosszakarat a tanácsadója — csupán az olvasóközönség felvilágosítása céljából jegyzem meg a következőket: A lemondásom megokolásáról közölt hírlapi cikkéből szándékosan kiragadja a következő passzust: A hatóság, amely „maga is szemet hunyt a svindliknél” — ezt iparkodik úgy feltüntetni, mintha ily módon a hatóságot megrágalmazni akartam volna. Igenis beszéltem az üzemvezetőkkel gyakorolt iparüzletknél elkövetett svindlikről, mely kijelentésemet az elüljárásági tagok egyhangúlag osztották s ebből folyólag csupán azt állítottam, hogy ennek oka abban rejlik, hogy a hatóság ezeket hivatalból nem őrlezi.

A cikknek iparkihágások miatti feljelentésekre vonatkozó részére az a megjegyzésem, hogy minden józanul gondolkodó embernek tudnia kell azt, hogy a testületnél történt bármilyen feljelentést — mint az ipartestület minden kiadványát — az elnök írja alá, a ki a testületet kifelé alapszabályszerűen képviseli s mivel az iparosok legnagyobb ellensége a jogtalan iparüző, természetesen kötelessége ez ellen küzdeni. Az ipartestületi elnöknek bíráskodási joga nincs, neki kötelessége a tagok által tett feljelentéseket, vagy bármiképp tudomására jutott kihágásokat az iparhatósághoz áttenni.

Hogy mennyire rosszakaratu a Sz. és V. kirohanása, kitűnik abból is, hogy az általa említett fölmentettek közül sokan vannak, a kiket az első, második, vagy harmadik fórumon elítéltek.

A ki az általam felhozottakra vonatkozólag felvilágosítást akar, keresse meg az ipartestületet s akarjon igazságot s akkor meg fog győződni, hogy mindig az igazságot és az iparosok érdekeit kerestem. Azért vállaltam magamra az ipartestületi elnökség farszató és nehéz tisztjét s ha a Sz. és V. valóban a közvélemény szava és a közérdek védelmezője volna, nem támadna ok nélkül olyan embereket, kik a közjóért nyugalmukat és idejüket hozzák áldozatul.

Székesfehérvár, 1904. május 24.

Say Ferenc.

— **Meghívó.** A székesfehérvári tennis-club 1904. június 4-én a polgári lövész-egylet összes heliséjében a club penztára javára junalist rendez, belépő díj: személyeg 2 korona, családjegy 5 korona. A mulatság programja: delután 6 órakor tennisezés, melyen minden meghívott részt vehet, 8 órakor vacsora, utána tánc.

— **Szabadelviség.** Mit jelent e szó? Azt, hogy: aki szabadelvi, annak minden „szabad.” Hogy ekként magyarázzák az igazi szabadelviséget a legilletékesebb tényezők, annak bizonyítékát láttuk a legutóbb is Percel Dezős felköszöntőjében, amelyet a Budapesti Belv. Polgári Körben mult héten, Tisza István tiszteletere rendezett lakomán mondott.

A többek között ezeket mondotta: „Jól tudom, hogy bár most nem ülök az elnöki széken, de azért nem szabad magamat elragadtatnom és pártpolitikai nézeteimnek adnom kifejezést. De ha azt nem is szabad, egyet szabad, sőt kell is tennem, azt, hogy törhetlen híve vagyok az igazi szabadelviségnek, a melynek e kör is egyik oltalma.”

Az tehát egy körnek nem büne, de erénye, ha szabadelvi, ha kormányfátri. Szeretnék halálni, mit mondana Tisza Pista úr, ha az ország azon körei is kinyilvánítanák, hogy melyik párttal éreznek egyet, amelyek őt inkább szeretnék valamely petroleum-aknában, mint a miniszterelnöki széken látni?!

— **Majális.** Pompás és minden tekintetben kitűnően sikerült ünnepély volt Pünkösdi vasárnapján Sárszentmihályon. Zichy Ráfáel és Széchenyi Viktor grófok nemes buzgalommal régóta fáradoztak azon, hogy Szentmihály községnek szervezett és minden tekintetben mintaszerű tűzoltósága legyen. Jórészt az ő áldozatkészségük folytán kaptak a tűzoltó egylet tagjai teljes felszerelést. Ennek kiegészítésére vasárnap Zichy Ráfáel gróf parkjában nagyszertű népmulatságot rendeztek, melyen nem csak a község, hanem az egész környék színe-java is résztvett. A park tündéri fényben ragyogott; a színes lampionok serege művészi elrendezésében valóban fedhetlen képet hagyott hátra a mulató közönség lelkében. Széchenyi Viktor gróf gyengélkedése miatt nem jelenhetett meg a szép ünnepélyen, de jótékonyága, egyesítve a Zichy-család ismert bőkezűségével biztosította az ünnepély sikerét, melyről elég hírt mondanunk, hogy tisztán 148 kor.-t. jövedelmezett a tűzoltóegylet javára.

— **Az országos Pázmány-egyesület,** le akarván róni kegyeletét ama nagy egyházfejedelmének iránt, a kinek nevét zászlajára tűzte, választmányának egy korábbi határozata értelmében az egyesület tagjainak és Pozsony város kath. körének részvételével ez évi május 29-én koszorút helyez pozsonyi sarkóvéré és emléktét irodalmi ünnepül üli meg. Ez ünnepre az elnökség tisztelettel meghívja az összes tagokat azzal a kérelemmel, hogy ez ünnepen mentől nagyobb számban szíveskedjenek részt venni. Pozsony városában nagy rokonszenvvel és kitűnő előzékenységgel készülnek fogadni bennünket, tehát egyrészt a pozsonyiak iránt való udvariasság, másrészt pedig a nagy Pázmány Péter emlékének megisztelése kívánja, hogy mentől számosabban jelenjünk meg. Kérjük a résztvevőket, hogy szíveskedjenek legkésőbb e hó 25-ig jelentkezni dr. Margalits Ede egyesületi elnök urnál (Budapest, VII. Kertész-utca 20. sz.) mind a szükséges bejelentés, mind pedig a végett, hogy a vasuti igazolvány megküldhető legyen. Sürgős esetben az igazolvány a nyugati pályaudvaron is átvethető lesz, az I. oszt. váróteremben, félórával az indulás előtt.

Az ünnep programja: 1. vasárnap május 29-én, reggel 8 órakor indulás a nyugati pályaudvarról. Megérkezés Pozsonyban 11 órakor. Fogadás. Elhelyezés. D. e. 11 1/2 órakor szent mise a Dómban, a hol Pázmány Péter van eltemetve, szent mise után a koszorú elhelyezése. — 2. Délben 1 órakor diszlokoma a Zöldfa-szállóudvarban (Palugyalai) rendezi a pozsonyi bizottság. A Fárny Sándor által adományozott Pázmány-serleg fölavatása. — 3. Délután 4 órakor az egyesület vándorgyűlése és irodalmi ünnep a régi primási palota dísztermében.

A m. kir. kereskedelemügyi miniszter ur az ünnepen résztvevők számára azt a kedvezményt engedélyezte, hogy gyorsvonatra is érvényesítve II. oszt. jeggyel az első, III. oszt. jeggyel a második osztályon utazhatnak. Az elnökség.

— **Életmentés életveszélylél.** Az alábbi konkrét eset is bizonyítéka annak, hogy a fehérvári komisz kocsis tempónak ideje volna már egyszer a lehető legnagyobb eréllyel véget vetni. Nagy István nap számos gyanudtanul haladt végig a Széchenyi-utcán szombaton este. Mellette aprózta a lépéseket 4—5 éves kis leánykája, hirtelen irtózatos robaj üt meg fülüket, szinte ösztön szerüleg menekülnek, miközben a kis leány utja a halál torkába vezetett. Egy gazdasági szekérel rohant villámsebessé két megvadult ló, melyek előtt a leányka elesett. Egy pillanat műve, amit ekkor az épen arra sétáló két Szigethy-testvér végzett. A fúszerkereskedők egyike a lovak elé ugrott, a másik pedig a leánykát rántotta el a toporzékoló lovak elől. A következő percben a két állat már tovairamodott, a kis leánynak azonban az ijedségen kívül baja nem esett. A Szigethy testvérek nemes cselekménye bővebb kommentárt nem igényel. Ezen eset pedig szolgáljon intelmül úgy a kocsisoknak, mint a rendőröknek.

Szianyinka Ferenc

férfiszabó

Székesfehérvárott, Szent-Imre-utca I. szám.

Ajánlom dúsan felszerelt raktáromat a legfinomabb tavaszi és nyári angol és hazai szövetekből. Vállalkozom mindennemű őr-, egyen- és papi-ruhák legújtanósabb ár melletti, korrekt és gyors elkészítésére. — Vidékre próba nélkül.

— **A budapesti Szent Imre kör II. vándor-gyűlése** alkalmából városunk jönevű fotografusa, *Pete Gyula* fénykép-felvételt készített. A kép *ugyon sikerült*. Igen melegen ajánlhatjuk a bankett után együtt volt társaság tagjainak ezen remekül kidolgozott, nagy képet. Ára 2 korona. Kedves emlékül fog ez szolgálni a későbbi időkben is, ha majd e nemes ifjak egyike-másika előkelő társadalmi, politikai vagy tudományos tekintélylyé női ki magát; de most is örömlenke szolgálhat, hogy városunk előkelő kath. közönsége így egy képen együtt van azzal a budapesti, tüzes vérű, magyar ifjúsággal. Boldogan-émléke-zünk vissza a szép május elsei ünnepre, hadd üljön fel ezen szép ünnep emléke, valahányszor a kedves képre esik tekintetünk!

— **Tragikus halál.** Pinke József helybeli ács f. hó 18-án, 70-éves korában meghalt. A rokonság rögtön sürgőnyöztött fának, Pinke Ferencnek, aki Kisvárdán (Szabolcs m.) dolgozott. Pinke Ferenc édesatyját végtelenül szerette, s mikor őt a ravatalon meglátta, eszméletlenül rogyott össze. Midőn magához tért, alig beszélt egy szót is. Úgy látszott, mintha belenyugodott volna a változhatlanba. Kikísérték a boldogultat, visszatértek az üres házba, Pinke Ferenc még mindig néma fájlalommal bámult a semmiségre. Rokonai magára hagyták, hogy talán az egyedülállt jó hatást gyakorol reá; de mikor azt látták, hogy mind jobban és jobban elborul a tekintete, megijedtek és vizsgálni kezdték. Nem is hallgatott rájuk. Hétfőn este 7 óra tájban végre úgy vették észre, hogy kezd magához térni. Öröm-könnyeke csillogtak a szemekben, mikor az enyhülés biztos jeleit tapasztalták rajta: sirmi kezdett. De a görcsös zokognak egyszerre csak vége szakad, ... s mielőtt segítségre siethettek volna, a szerencsétlen ember a földre zuhant. Éleszgetni kezdték, de eredménytelenül. Orvosért szaladtak, aki azonban csak azt konstatálhatta, hogy az alig 37 éves kömvést a nagy bántódás miatt bekövetkezett szívbenulás megölte. F. hó 24-én ástak számára sirt édesatyjára mellett, ahova óriási részvét mellett helyezték el d. u. 6 órakor — a boldog feltámadás reményében!

— **Vasárnapi munkaszünet.** A kereskedelmiügyi m. kir. miniszter 28550. sz. alatt kiadott rendeletének értelmében a június és július hónapokra eső vasárnapokon az alatt elősorolt ipari munkák csak délelőtti 10 óráig folytathatók; u. m.: 1. a gépiparnál a sürgős és halaszthatatlan javítási munkák; 2. a kézi zálogüzletekben a zálogtárgyak bezálogosítása és ki-váltása; 3. a kisiparnál a rendelt javítási munkák; 4. a mézárós-, hentes és kolbászkészítőiparnál az elkészítés, elárusítás és szállítás. Ezen rendelkezések ellen vétők kihágást követnek el és 300 koronáig terjedhető büntetéssel büntetnek.

— **Egy fiatal leány öngyilkossága.** Megbor-zad az ember, ha arra gondol, hogy mennyi öngyilkosság történik napjainkban. Az egyiket még el sem feledtük, már ujabbiról veszünk értesítést. Ma egyszerre két fiatal leány öngyilkosságról kell írunk. Az egyik egy polgári 16 éves varróleány, a másik meg egy helybeli, 15 éves cselédleány öngyilkossága. Az előbbiről másutt számolunk be. A cselédleány Illés Gábor p. ü. számlenőrnél szolgált. Nem valami nagy szorgalmat tanusított, ezért asszonya megdorgálta. A beteges gondolkozású leány e miatt annyira

elkeseredett, hogy a mult éjjel lugkő-öldatot ivott. Gazdája éjjel tájban jajaftására lett figyelmes. Kiment a konyhába, s mikor az ágyban fetren-geni látta, a rendőrségre küldött. Liszt rendőrbiztos rögtön a helyszínre temert, de akkor a leány nem tudott beszélni. A mentők kiszállították a kórházba. Reggel annyit mondott, hogy elkeseredett a sok szidás miatt, azért itta a lugot. Az oldat olyan nagy mennyiségű volt, hogy életben maradásához nincs remény. A leány neve: Varsányi Zsófia.

— **Levél a szerkesztőhöz.** Tisztelt szerkesztő ur! A kereszténység három nagy ünnepe, a karácsony, husvét és pünkösöd városunkban általános ünneplés tárgya. Nemcsak mi keresztények ünnepelünk ilyenkor, hanem még zsidó üzletársaink is csatlakoznak hozzánk, a mennyiben ezeken a napokon üzleteiket egyáltalán nem nyitják fel. Helyes és dicséretremelő! Annál meglepőbb volt pünkösdvásárnapján az, hogy a Szigethy testvérek már kora reggel kinyitották üzletüket s példájukat a többi fűszerüzletek tulajdonosai is követték voltak később követni. Úgy tudom, hogy a Szigethy testvérek keresztények, sőt tartanak is valamit keresztény voltukra. Annál inkább csodálkozom, hogy e szent napok megünnepelésétől idegenkednek. Eleget dolgozunk mi kereskedők egész éven keresztül s ha a publikumot igye-keznénk hozzászoktatni, az is rövid idő múlva beletalálna magát s tisztelné a kereskedők ünneplését s belátna, hogy legalább nagyobb ünnepeken illik is, szép is, ha még a kereskedők is ünnepet ülnek. *Egy kereskedő.*

— **Eszküdtzéki tárgyalások.** Szombaton tárgyalták — mint megirtuk — a Járóka Józsi és Lakatos Mária nevű cigányok ügyét. A két jóma-darat az elkövetett rablásért! — I esztendőre ítélték.

Kedden Szabó István sárszentmihályi és Bor-ross Mihály székesfehérvári orrvadászok ültek a vádlottak padján. Ez évi február 11-én Bozsoki Mihály erdőőr üzbe vette őket, s emiatt lelőttek. A tárgyalás folyamán megállapították, hogy mindkét lövést az elsőrendű vádlott tette. Az esküdtek csak őt találták bűnösnek, s így az esküdtbíró-ság reá 9 esztendőt szabott, a másik vádlottat pedig felmentette. — Ma tárgyalja az esküdtzéki Fülöp József felcsuti hovács merénylét, aki — mint annak idején megirtuk — mikor a vasuti állomáson összelátkozott a jegyzővel, arra re-voilverével rálőtt. A merénylet elkövetése napján rágalmozás miatt ült felette törvény a kir. tör-vényszék, ő ugyanakkor egy még nagyobb bajt szenvedett magának. A tárgyalásnak valószínűleg csak holnap d. u. lesz vége, mert a sok tanu ki-hallgatását sem iger. végzik el a mai napon.

— **A kerékpárosok.** A kerékpáregyesület tagjai vasárnap versenyt rendeztek, melynek ut-iránya városunkból Martonvásárig és vissza volt. Résztvettek benne: Frankl Lipót, Kováts Imre, Kümmel Jenő, Langmár Károly, Láng Sándor, Lipp Dezső, Lipp Rezső, Közinger Ferenc egye-sületi tagok. A zsüri elnöke Ungvári Béla, tagjai Kümmel Béla és Rákos Ferenc voltak. A pálmát, illetőleg a bajnok szalagot Lipp Rezső vitte el, a ki 63 km. utat 2 óra 41 perc alatt tette meg. Utközben akadályokkal küzdöttek, a menyiben Sukorónál Lipp Dezső egy kutya, Kümmel Jenő pedig Velencén egy pantallóban billegő majom feldöntötte. Mindkettő alapos ütések szenvedett. Este a Bándl-féle sörcsarnokban lakoma volt, a hol különösen az egyesület buzgó és lelkes el-nőket Lipp Agostont ünnepelték.

— **Gyilkos mázoló-segéd.** A mult éjjelen ismét gyilkosság történt Székesfehérvárott. Egy 5 tagból álló kompánia éjjel tájban beült Ádám Pál bérkocsis kocsjába és a Reinütz-féle éjjeli kávéházba hajtatott. Itt söröket rendeltek és vigan iszogáltak. A kávéns nem sokára észrevette, hogy kedves vendégei — egyik a másik után — elpáro-lognak. Látta ugyanezt a bérkocsis is s attól tart-ván, hogy a fuvardíjat nem fogja megkapni, kér-dőre fogta Mager Gyula mázoló-segédet, hogy mi lesz a fizetéssel. Mivel Mager a fizetésről hal-lani sem akart, a kocsis dühbe gurult, és üzbe vette adósát. Az üldözött mázoló-segéd megállt és kést rán-tótt a kocsisra roham. Ekkor a bérkocsis eredt futásnak. Ámde a feldühödött segéd épp a kávé-ház előtt utolérte, és kést markolatig a hátába döfte Ádám Pálnak. A kocsist a rendőrök ott találták arca bukva a földön. Még az éjjel be-szállították a kórházba, ahol az orvosok megál-lapították, hogy a szurás életveszélyes. Liszt rendőrbiztos a jelentés vétele után azonnal meg-jelent és egy a gyilkost mint négy társal letar-tóztatta. Ezek: Piszte István 30 éves mészáros, Hlavács Pál 21 éves lakatos-, Meskó Ignác 34 éves bádgos és Herz István 20 éves asztalos-segéd.

— **Meghívó A sz.-fehérvári kath. legényegylet ifjúsága saját házalapja javára 1904. június 12-én, Latzkovits Béla budai-uti vendéglős kethelyisé-gében, kedvezőten idő esetén a vendéglo összes termeiben, tombolával egybekötött, zártkörű junialist rendez. Belépti díj: személyleg 1 kor., családleg 1 kor. 60 fillér. Tombolajegy ára 20 fillér. Kezdeté este pontban nyolc órakor.**

— **A szocialisták áldozata.** Nyuli István ráchegyi jómódu gazda ma d. e. beült egy bér-kocsiba és a kir. közjegyzőhöz, majd pedig dr. Szabady József ügyvédhez hajtatott, ahol is azzal állított be, hogy szerezzék meg számára azt a 7000 forintot, melyet neki kapnia kell. Persze, mindkét helyen elutasították. A rendőrség — tu-domást szerezvén a dologról — behívatta magá-hoz Nyulit. A rendőrségen is csak azt hajtogatta, hogy neki sok pénz kell kapnia, mert *háboru lesz, legyilkolják az urakat felosztják a földeket, a szegény ember lesz czenül az ír Magyaror-szágon.* Ime, ez a meghibbant agyveleju ember is bizonyossága annak, hogy a szocialdemokraták igazatáai mennyire tönkre teszik az eddig becsü-letes gondolkozású magyar nép lelkületét. Mert ne gondolja senki, hogy ezek az örületes gondol-olatok egyedül Nyuli István eszében forognak.

— **Egy örült rémtette.** Martonvásári tudó-sítónk írja 24-ki kelettel az alábbi sorokat: Ré-mes gyilkosság tartja községünket igazottaságban. Fakner Lajos nevű, budapesti gágyári tisztviselő lejött az ünnepekre nővérehez, aki egyik itteni kereskedő neje. 5 és 6 óra között a nagyvendég-lőben egy társasággal kártyázott. Egyszer berohan egy iparos kinézésű ember s Faknert késével fejbe szurta. Még mielőtt tetében meg-akadályozhatták volna, egy második és harmadik szurást is ejtett a szerencsétlen emberen. Ezzel kirohant. A kártyázók között volt Varga István körorvos is. Rögtön megvizsgálta a sebesülte-t, de mielőtt bekötözhetne volna a sebeket, az áldozat meghalt. A gyilkos egy martonvásári lakatosmester. Tetét — a mint vallotta — tévedésből követte el. Faknert sohasem látta, nem is vettét az neki soha, de nagyon hasonlított valakihez, a ki a gyilkos vagyonát nemrégiben elcicáltatta. Azon akart boszut állani és azért szurta le a szerencsétlen fiatalembert. A gyilkost természetesen elfogták.

Gyapju és nyulször kalap | Lányka, férfi, fiu szalma-kalapok és sapkák óriási választékban. | **Knazovitzky Belánál**
különlegességek 3, 4, 5 koronáért. | Férfi, női és gyermek bőr-czipők. | **Székesfehérvár.**
Jutányos árak! Nagy választék! | 104-12

Legelegánsabb cipők
készülnek Csúcs István kitünő hírnevű cipész műhelyében. Pompás választékot tartok mindennemű lábbeliekből, melyeknek kitünő minőségeért felelősséget vállalok. Leghíresebb angol cipőkrémek és cipőfénymázak. **Raktár Székesfehérvár, Nádor-utca (Eisenbart óras mellett.)** 52-6

— **Adózó polgárok figyelmébe.** Folyó 1904. évre a földadó és az utána járó orsz. betegápolási pótdadó kivétel és a pénzügyigazgatóság által érvényesítve lévén, ezen adóemről összeállított egyéni felosztási jegyzék a városi számvevőség hivatalos helyiségében (városház földszint 13 sz. a.) f. évi május hó 19-ik napjától 26-ik napjáig közszemlére kitéve lesz, hol az mindenki által betekinthető. Az 1883. XLIV. t.-c. 16 §-a alapján felhívhatnák azon adózók, kik ezen felosztási jegyzék megállapított adóemmel már a múlt évben megróva voltak, a mennyiben a kivételt sérelmesnek találják, e felosztási jegyzék kitévelének napját; azon adózók pedig, kik ezen felosztási jegyzékben megállapított adóval ez évben első ízben rovatnak meg, adótartozásuknak kézi adókönyvecskéikbe történt bejegyzését követő 15 nap alatt felszólamlásukat annál is inkább írásban adják be, mert ellenesetben a elkészen beérkezettek figyelembe nem vétetnek.

— **Hirtelen halál.** Grössl József m. kir. honvéd-puskaműves f. hó 23 este 6 órakor, amint a Vinkócy vendéglő előtt ment, összeesett és rögtön meghalt. Felesége és négy kis árvájsírta.

— **Cigányok.** Átokként nehezedik ránk ez a minden nemesebb érzés nélküli csajvadék-nép. A cigányoknál már csak az új magyarok, a kazárok tesznek több kárt hazánkban. Régióta vajdik már a cigány-kérdés; de egy miniszter sem mer igazán hozzáfogni. A csendőrségnek ez a néhány ezer kőborcigány több dolgot ád, mint az ország összes csavargói, betyárjai. Szeretnők, ha mielőbb megoldanák a cigány-kérdést, már azért is, mert akkor több gondot fordíthatnának amazokra. Addig azonban a cigány garázdalkodások aktuálisabbak lesznek, pedig ám azok sem okoznak kevesebb kárt. Majd ha nem kell arról írunk, hogy — a mint múlt hétfőn Tárnokon — két gazdát kirabolnak a cigányok, akkor rá kerül arra a sor, hogy az uzorások és család ügyét tárgyaljuk. A cigányokat könnyű ma már elcsipni. Mire Csabajda János és Gyucsca Mihály tárnoki gazdák tolvajai Törökbalintra értek, már tárt karokkal fogadták őket a csendőrség, akiket táviratilag értesítettek a füstös csapat gattetéről. Az uzorásokra azonban éveken át kell majd vadászni.

— **Szinielőadás.** Sárvabai község nemcsak pénzhamisítóirol nevezetes, nemcsak pompás mulatságai teszik feledhetlenné, nemcsak akácfallattól terhes utcáira gondol szivesen az idegen. Akad ott egyéb is. A Múza szomlokon csókoltja az abai ifjúságot, mely ihletett lelkesültséggel szögelte össze a színpad deszkáit, hogy azokon a művészetért rajongó intelligenciát és a hozzájuk csatlakozó műkedvelők seregét a legszebb emlékekkel ajándékozza meg. Beölyh Lászlónak „Béni bácsi” című franciáskodó, értéketlen bohózatát adták elő. A darabválasztás ugyan jobb is lehetett volna, de az ott elkövetett gyengeséget bőven pótolta a jókarakter, mely az előadás minden részletén vörös fonalként vonult végig. A főszerepet, színporka Béni, a nyugalomba vonult intagyároost Dobos Lajos játszotta, kellemes arcával s meglepő ötleteivel szüntelen kacagásra ragadta a publikumot. Nagy Ferenc, mint nyugalomba vonult huszárkapitány lelkes buzgalommal oldotta meg nehéz feladatát, mely szerepével járt. Méltó partnere volt Kovács Krisztina k. a., a kinek kedves mozdulatait bizonyára nem fogja elfelejteni a nézőközönség, hasonlóképp Pobornyét a kinek sziverehető alakítását és táncát csak dicsérettel említhetjük. A többi szereplők hasonló haszonnal működtek s nevüket csak lapunk terjedelmére való tekintettel nem említhetjük. Hogy mekkora hatást érték el, azt a közönség viharos lelkesedéséből lehet leginkább megítélni. A tenyerek vörösek lettek a tapsolástól s a meghatóbb jeleneteknél a közönség oly éljenzést vitt végbe, hogy szinte az ablakok is remegtek, a dobogástól előidézett por pedig szinte felhőkben gomolygott: szóval mind

a szereplők, mind pedig a publikum fényesen meg lehetett elégedve a hatással. Az előadást természetesen tánc követte, a mely — no meg a szakadó eső — a reggeli órákig együtt tartotta a vigadókat.

— **Bicskázás.** Hiába! a vér nem tagadja meg magát. A székesfehérvári legények féktelenségének újra egy szomorú bizonyítást látjuk a tegnapielőtt lefolyt bicskázásban. A tobak-utcai Horváth-féle vendéglőben szóharc indult meg, melyet az utcaán véres verekedés követett. Az áldozat Laky Gyula csizmadna-segéd, aki most a kórházban fekszik.

— **Erdőőgés.** Lovasberényi tudósítónk értesít bennünket, hogy ott pünkösöd vasárnapján nagy izgalmat okozott a sűrű füstfelleg, mely Cziráky Antal gróf lovasberényi gyönyörű erdejéből d. u. 2 óra tájban gomolygott az ég felé. Az első, a ki a vezedelem színhelyén termettek, a kitűnően szervezett tüzoltó csapat volt. Hatalmas erővel kezdtek a nagy munkába, hogy a pusztító elemnek útjába álljanak. Szerencsésükre segítségük is érkezett egy jótékony záporban. Szél nem fúj s így a megfeszített munka csakhamar diadalmaskodott a romboláson s csak egy holdnyi terület esett áldozatul a tűznek. Hogy mi módon keletkezett, hogy véletlen, vagy rossz akarat okozta-e, ma még nem derült ki, ámbar a csendőrség nagy érelly kutatja a bűnös, vagy könnyelmű gyújtogatót.

— **Regruta virtus.** Sajnos, nincs remény rá, hogy a sorozások alkalmával gyakorolt ordítósnak a rendőrség végét vesse. — Nagyon is barátságosan szokták rendőreink a regruta urakat a csendre inteni. De Kratanicsk András és Karger István uraknak még ez a tiszteletteljes figyelemzés sem volt inyűkre: torokn ragadták a rendőrt. Azonban csakhamar leszerelték őket, és hatóság elleni érzszak miatt megtették ellenük a feljelentést.

— **Ismeretlen tolvaj.** Tegnapi reggel a Szt. János utca 1. számú házból egy ismeretlen tolvaj 1 zubbonyt, egy nadrágot és egy pár bakancsot elloptak. Még eddig nem került kézre.

— **Öngyilkosság.** Polgárdiról írja tudósítónk: 20-án este 10 órakor Bakos Margit 16 éves varróleány marólugot ivott. Hozzártartozói rögtön orvosért küldtek, de az már nem segített rajta, éjfélt tájban iszonyu kínok között meghalt. Tette nek okát nem tudják.

— **Tolvaj.** Nádasdladányban Nádasdi Tamás gróf kastélyában tolvaj járt. Még jól meg sem tárgyalhatták a faluban a dolgot, már az hozták hírül, hogy most meg a cselédleányt lopták meg. De e szerencséből kijutott a többi cselédnek is. A csendőrség vette kezébe a dolgot. Hosszas kutatás után megcsipte a tolvajt Csajági Lajos, urasági inas személyében. A romlott lelkületű inas most az ügyészségnél elmélkedik a jövődó boldogságáról.

A Rózsa-utca 3. sz. kisebbszerű emeletes ház szabad kézből eladó.

— **Kiadó üzlethelyiség. A Tobak-utca 21. számú házban egy üzlethelyiség — lakással — azonnal, esetleg augusztus 1-ére kiadó. — Értekezni lehet Rehorska Vilmosnál, Haltér 3. szám.**

HEGYESY GYULA

ZONGORAKÉSZÍTŐ, SZ. FEHÉRVÁR, SIMOR-UTCA 21.

Elvállalok mindennemű zongorák, pianók stb. javítását, hangolását. 15 évig működtem elsőrangú gyárakban és több év óta önállóan.

52—2

Nyilttór.)* Értesítés.

Van szerencsém a nagyjérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy a **Tögl és Szlanyinka-óeg kötelékéből kilép-tem, és a Kossuth-utcaában (a postával szemben) a saját nevem alatt egy, a mai kor igényeinek minden tekintetben megfelelő üzletet nyitottam.**

Midőn ezt a n. é. közönség szives tudomására juttatni szerencsém van, egyuttal tudatom, hogy Szirkovits András urat, akit a n. é. közönség kitűnő szabásáról már előnyösen ismer, üzletemben szabászul alkalmaztam.

Kérem a n. é. közönség szives pártfogását; eleve is biztosíthatom tisztelt megrendelőimet, hogy becses bizalmukat pontos és gyors kiszolgálásom által mindenkor ki fogom érdemelni.

Székesfehérvár, 1904. május 14.

Kiváló tisztelettel

Tögl Lajos
főírásabó.

Üzlet-áthelyezés.

Van szerencsém a nagyjérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy **műfestő- és vegyészeti tisztító-intézetemet**

f. évi május hó 1-től **Haltér 1. szám alá (Kaltneckert-ház halpiacra néző oldalán) helyeztem át.**

A nagyjérdemű közönség szives megbízásait a jövőben is kérve — vagyok teljes tisztelettel
Rehorska Vilmos.

*) E rovatban közölttekért nem vállal felelősséget a Szerk

Egy jókarban levő **CLAYTON** és **SCHUTLEWORT**-féle, négy lóerejű

cséplőgép

töreközóval, külön hozzá egy finom rosta (páternoszterral, mely a magot a zsákba hordja) eladó.

PÉNZES IMRE
Felsőkirálysor 20. szám alatt.
Székesfehérvárott.

Gerenday Gyula

vászon, fehérnemű, rőtös és rövid-áru üzlete
Székesfehérvár, Nádor-utca.

Tenis reket, Tenis cipő, Tenis labdák, Sport ingek, Sport sapkák.
Ajánlja hazai gyármányu vászon, asztal-nemű, valódi rumburgi és szilézai kézi szűtt vászon és ágyszatokra szolgáló damaszt és kanavász árakat. Schroll Beneked panut vászon és sifon árúkat. Fürdő ruhák, fürdő köppeny. Legújatosabb férfi ingek, gallérok, kézelők és nyakkendők. Kelgyőzőes szükségessé és megfelelő női fehérnemű és kász ágynemű. Mérték utáni megrendelésre bármely fehérnemű gyorsan és pontosan elkészítetik. Csecsemők részére készletben ingesekák, szővő és kötött újjas hosszupárna, pólya-kötő, bölcös és kosztakarók, gumi-lepedő, szalag csokor. Szövet ág- és asztalterítők, csipke és szövet függönyök. Torontéli, Axmiszter és tapesztri szalon és futó szünyegek. Eyanju és teveször átyakarok, levarrott Kasmir, Klótt és selyem paplanok. Livatos ruha szövetek, Cosmanosi mosókemle és selyem-kelmék. Szalag, csipke, fátjol, divatos övek, vállfűző, napernyők. Nagy választék keztűi és harisnyából. Lúszter és mosható kötények. — Szövet és rőtös árúval 5. engedmény.
104—3

Nyomatott az Egyházmegyei Könyvnyomdában, Székesfehérvárott.